

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. ชื่อหลักสูตร

ชื่อหลักสูตรภาษาไทย	: พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ	: Master of Arts Program in Buddhist Studies

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็มภาษาไทย	: พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ	: Master of Arts (Buddhist Studies)
ชื่อย่อภาษาไทย	: พธ.ม. (พระพุทธศาสนา)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ	: M.A. (Buddhist Studies)

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น

๔. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ปรัชญาของหลักสูตร

มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนา บูรณาการวิชาการสู่งานวิจัย พัฒนาสังคมอุดมปัญญา เสริมคุณค่าด้วยคุณธรรมและจริยธรรม

ความสำคัญของหลักสูตร

ความเจริญทางวัตถุในโลกได้มีการพัฒนาก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว พร้อมกับความแก่งแย่งเอาเปรียบซึ่งกันและกัน ส่งผลให้เกิดความเครียดทางด้านจิตใจ เพื่อรองรับการพัฒนาทางด้านจิตใจ จำเป็นต้องมีการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพของพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ที่มีความรู้ความสามารถในการค้นคว้าวิจัยด้านพระพุทธศาสนา ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและมีคุณธรรมและจริยธรรม

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑. เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตทางพระพุทธศาสนาที่มีคุณธรรมและจริยธรรม
๒. เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตให้มีความรู้ทางพระพุทธศาสนา
๓. เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตให้เป็นผู้มีความสามารถบูรณาการความรู้ด้านพระพุทธศาสนา กับศาสตร์สมัยใหม่ได้อย่างเป็นระบบ
๔. เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตให้เป็นผู้มีจิตอาสาและทำงานเป็นทีมได้

๕. เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตให้เป็นผู้สามารถศึกษาพระพุทธศาสนาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาข้อมูล เพื่อทำวิจัยและนำเสนอข้อค้นพบในงานวิจัย

๕. หลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตและระยะเวลาศึกษา

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ๓๙ หน่วยกิต แผน ก แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต ใช้ระยะเวลาในการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างน้อย ๔ ภาคการศึกษาปกติ (๒ ปี) และอย่างมากไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ (๕ ปี)

โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร เป็นแบบ แผน ก แบบ ก (๒) โดยแบ่งหมวดวิชาตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนี้

หมวดวิชา	แผน ก แบบ ก (๒)/หน่วยกิต
๑. หมวดวิชาบังคับ	๙
๒. หมวดวิชาเอก	๑๒
๓. หมวดวิชาเลือก	๖
๔. ไม่นับหน่วยกิต	(๑๒)
๕. วิทยานิพนธ์	๑๒
๖. สารนิพนธ์	-
รวมทั้งสิ้น	๓๙

๖. รายวิชาในหลักสูตร

(๑) แผน ก วิชาบังคับ นับหน่วยกิต

จำนวน ๙ หน่วยกิต

๖.๑ วิชาบังคับ แบบนับหน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์ Tipitaka Analysis	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๑๐๒ พุทธปรัชญา Buddhist Philosophy	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา Research Methodology in Buddhism	๓ (๓-๐-๖)

๖.๒ วิชาบังคับ แบบไม่นับหน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๔ พระพุทธศาสนาภาษาอังกฤษ Buddhism in English	(๓) (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน Buddhist Meditation	(๓) (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๔๐๑ สัมมนาวิทยานิพนธ์ Seminar on Thesis	(๓) (๓-๐-๖)

๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑ (๓) (๓-๐-๖)
Usage of Pali I

๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒ (๓) (๓-๐-๖)
Usage of Pali II

(๒) วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต นิสิตต้องศึกษาวิชาเอกพระพุทธศาสนา ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๒ ๑๐๖ พระพุทธศาสนาเถรวาท ๓ (๓-๐-๖)
Theravada Buddhism

๖๐๒ ๓๐๗ พระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน ๓ (๓-๐-๖)
Mahayana Buddhism

๖๐๒ ๒๐๘ ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)
Selected Buddhist Works

๖๐๒ ๓๐๙ สัมมนาพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)
Seminar on Buddhism

(๓) วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต นิสิตต้องเลือกศึกษาจากรายวิชาที่กำหนดให้ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๖๐๒ ๓๑๐ พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคมร่วมสมัย ๓ (๓-๐-๖)
Buddhist Ethics and Contemporary Social Problems

๖๐๒ ๓๑๑ ขบวนการพุทธใหม่ในโลกปัจจุบัน ๓ (๓-๐-๖)
New-Buddhist Movements in Contemporary World

๖๐๒ ๓๑๓ พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ ๓ (๓-๐-๖)
Buddhism and Modern Sciences

๖๐๒ ๓๑๔ พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย ๓ (๓-๐-๖)
Buddhism and Thai Wisdom

๖๐๒ ๓๑๕ สานเสวนาทางศาสนา ๓ (๓-๐-๖)
Inter-Religious Dialogue

(๔) วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๒ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต
Thesis

๗. แผนการจัดการศึกษา

ภาคการศึกษาที่ ๑

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	แผน ก			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
	วิชาบังคับ				
๖๐๐ ๑๐๑	พระไตรปิฎกวิเคราะห์	๓	๓	๐	๖
๖๐๐ ๑๐๒	พุทธปรัชญา	๓	๓	๐	๖
๖๐๐ ๑๐๔	พระพุทธศาสนาภาษาอังกฤษ	(๓)	๓	๐	๖

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	แผน ก			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๖๐๒ ๑๐๖	วิชาเอก พระพุทธศาสนาเถรวาท	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๙			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๓)			

ภาคการศึกษาที่ ๒

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	แผน ก			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๖๐๒ ๒๐๓	วิชาบังคับ ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา	๓	๓	๐	๖
๖๐๐ ๒๐๕	กรรมฐาน	(๓)	๓	๐	๖
๖๐๒ ๒๐๘	วิชาเอก ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๓	๓	๐	๖
๑๐๒ ๓๐๒	การใช้ภาษาบาลี ๑	(๓)	๓	๐	๖
xxx xxx	วิชาเลือก เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๙			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๖)			

ภาคการศึกษาที่ ๓

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	แผน ก			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๖๐๒ ๓๐๗	วิชาเอก พระพุทธศาสนาเถรวาท	๓	๓	๐	๖
๖๐๒ ๓๐๘	สัมมนาพระพุทธศาสนา	๓	๓	๐	๖
๑๐๒ ๓๐๖	การใช้ภาษาบาลี ๒	(๓)	๓	๐	๖
xxx xxx	วิชาเลือก เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๑ รายวิชา	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๙			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๓)			

ภาคการศึกษาที่ ๔

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	แผน ก			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๖๐๐ ๔๐๑	วิชาบังคับ สัมมนาวิทยานิพนธ์	(๓)	๓	๐	๖
๖๐๒ ๔๐๐	วิทยานิพนธ์	๑๒			
	รวมนับหน่วยกิต	๑๕			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๓)			

(ไม่รวมการเรียนภาษาอังกฤษเสริมระดับบัณฑิตศึกษาตามประกาศของมหาวิทยาลัย)

๘. แนวสัณเขปรายวิชา

(๑) วิชาบังคับ จำนวน ๙ หน่วยกิต

ก. วิชาบังคับ แบบนับหน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖)
Tipitaka Analysis

ศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างสาระและพัฒนาการพระไตรปิฎก สาระสังเขปและวิเคราะห์หลักธรรมสำคัญ หลักธรรมที่ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติ

๖๐๐ ๑๐๒ พุทธปรัชญา ๓ (๓-๐-๖)
Buddhist Philosophy

วิเคราะห์ประวัติและพัฒนาการของพุทธปรัชญาในพระพุทธศาสนายุคต้น เถรวาท สรวาสติวาท เสาตรานติกะ มายมิกะ โยคจาร สุขาวัต และพุทธตันตระ ทั้งนี้ การศึกษาแนวคิดเหล่านั้นจะเน้นการศึกษาวิเคราะห์ในกรอบของแนวคิดทางอภิปรัชญา แนวคิดทางญาณวิทยาและแนวคิดทางจริยศาสตร์

๖๐๒ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)
Research Methodology in Buddhism

ศึกษาหลักการและกระบวนการของการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงเอกสาร โดยเน้นระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับการศึกษาทางพระพุทธศาสนา

ข. วิชาบังคับ แบบไม่นับหน่วยกิต

๖๐๐ ๒๐๔ พระพุทธศาสนาภาษาอังกฤษ ๓ (๓-๐-๖)
Buddhism in English

ศึกษาพระพุทธศาสนาผ่านภาษาอังกฤษทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน โดยเน้นฝึกหัดการใช้ศัพท์เฉพาะวิชาการด้านพระพุทธศาสนา (technical term) การอ่านคัมภีร์หรือตำรางานวิจัยทางพระพุทธศาสนาในภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์ในการทำงานวิชาการของนิสิต

๖๐๐ ๒๐๕   **กรรมฐาน**   (๓) (๓-๐-๖)

Buddhist Meditation

ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย โดยเน้นศึกษา อารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น

๖๐๐ ๔๐๑   **สัมมนาวิทยานิพนธ์**   (๓) (๓-๓-๖)

Seminar on Thesis

สัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับตัวอย่างงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ วิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหา วิทยานิพนธ์ โดยเน้นการตั้งชื่อ วัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย การทบทวนวรรณกรรม วิธีการดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย รวมทั้งฝึกปฏิบัติการเขียนวิทยานิพนธ์และบทความวิจัย

๑๐๒ ๓๐๒   **การใช้ภาษาบาลี ๑**   (๓) (๓-๐-๖)

Usage of Pali I

ศึกษาประวัติและพัฒนาการภาษาบาลี การพูด อ่าน เขียน ภาษาบาลีในระดับพื้นฐาน และแปลบาลี เป็นภาษาไทยและภาษาไทยเป็นภาษาบาลี โดยใช้หนังสือชาตกัมภีร์กถาและธรรมปัทมกถาประกอบ

๑๐๒ ๓๐๖   **การใช้ภาษาบาลี ๒**   (๓) (๓-๐-๖)

Usage of Pali II

ศึกษาการพูด อ่าน เขียน ภาษาบาลี ต่อจากการใช้ภาษาบาลี ๑ และแปลภาษาบาลีเป็นไทย และภาษาไทยเป็นภาษาบาลี โดยใช้หนังสือมังคลัตถปิณีและวิสุทธีมรรคประกอบ

(๒) วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๒ ๑๐๖   **พระพุทธศาสนาเถรวาท**   ๓ (๓-๐-๖)

Theravada Buddhism

ศึกษากำเนิดและพัฒนาการของพระพุทธศาสนาเถรวาท คัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาทและหลักคำสอนสำคัญที่สะท้อนอัตลักษณ์ความเป็นพุทธศาสนาเถรวาท พร้อมทั้งการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาทในประเทศต่างๆ

๖๐๒ ๓๐๗   **พระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน**   ๓ (๓-๐-๖)

Mahayana Buddhism

ศึกษากำเนิดและพัฒนาการของพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน คัมภีร์สำคัญ นิกายสำคัญทางพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานและคำสอนสำคัญที่สะท้อนอัตลักษณ์ความเป็นพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน พร้อมทั้งการเผยแผ่พระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานในประเทศต่างๆ

๖๐๒ ๒๐๘   ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา   ๓ (๓-๐-๖)

Selected Buddhist Works

ศึกษาผลงานทางคัมภีร์ ผลงานทางวรรณกรรมและหลักคำสอนสำคัญของนักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาคนสำคัญทั้งในอดีตและปัจจุบันที่สะท้อนอัตลักษณ์และการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เช่น ผลงานของพระพุทธโฆสจารย์ พระอนุรุทธาจารย์ พระสิริมังคลาจารย์ พระพุทธทาสภิกขุ พระพุทธโฆสจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต) พระวัลโปละราหุล พระโสภณมหาเถระ (เลดีสยาตอ) นาคารชุน อสังขะ วสุพันธ์ สองชะปะ (วัชรยาน) พระนารทมมหาเถระ (ศรีลังกา) ริส เดวิดส์ เซอร์บาดสกี ดี.ที.ชูชุกิ ทะไลลามะ ดิช นัท ฮันท์ เป็นต้น

(๓) วิชาเลือก โดยแผน ก แบบ ก (๒) ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๖๐๒ ๓๐๙   สัมมนาพระพุทธศาสนา   ๓ (๓-๐-๖)

Seminar on Buddhism

สัมมนาพระพุทธศาสนากับประเด็นปัญหาสังคมปัจจุบัน โดยให้นิสิตมีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นการอภิปราย เสนอข้อคิดเห็น และการวิเคราะห์หาแนวทางประยุกต์พุทธธรรมมาแก้ปัญหาสังคมปัจจุบัน

๖๐๒ ๓๑๐   พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคมร่วมสมัย   ๓ (๓-๐-๖)

Buddhist Ethics and Contemporary Social Problems

ศึกษาแนวคิดทางพุทธจริยศาสตร์ที่เกี่ยวกับเกณฑ์ตัดสินความดี ความชั่ว ควร ไม่ควร เพื่อเป็นฐานในการอธิบายและตอบปัญหาสังคมร่วมสมัย โดยเฉพาะปัญหาที่มีผลกระทบมาจากความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น การทำแท้ง การตัดต่อพันธุกรรม การทำทารุณฆาต การทำโคลนนิ่ง

๖๐๒ ๓๑๑   ขบวนการพุทธใหม่ในโลกปัจจุบัน   ๓ (๓-๐-๖)

New-Buddhist Movements in Contemporary World

ศึกษาขบวนการพระพุทธศาสนาแนวใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมโลกปัจจุบัน ความสัมพันธ์ระหว่างบริบททางสังคมกับการเกิดขึ้นของขบวนการพระพุทธศาสนา รูปแบบการจัดตั้งองค์กร การตีความคำสอน วิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา รวมทั้งอิทธิพลต่อสังคมปัจจุบัน

๖๐๒ ๓๑๓   พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่   ๓ (๓-๐-๖)

Buddhism and Modern Sciences

ศึกษาพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ที่ครอบคลุมวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ โดยการบูรณาการ การวิเคราะห์เปรียบเทียบและการประยุกต์อธิบายคำสอนทางพระพุทธศาสนา

๖๐๒ ๓๑๔   พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย   ๓ (๓-๐-๖)

Buddhism and Thai wisdom

ศึกษาหลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีความสัมพันธ์กับภูมิปัญญาไทย ในด้านประวัติศาสตร์ ปรัชญา ความเชื่อ จริตประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นต้น โดยวิเคราะห์บทบาทและอิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อภูมิปัญญาไทย

๖๐๒ ๓๑๕   สานเสวนาทางศาสนา   ๓ (๓-๐-๖)

Inter-Religious Dialogue

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวิธีการสานเสวนาทางศาสนา รวมถึงวิธีการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางศาสนา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความสามัคคีและสันติภาพของโลก

(๔) วิทยานิพนธ์

กำหนดให้ แผน ก แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์

๖๐๒ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์

Thesis

๑๒ (๐-๔๕-๐)